

הכנסת
היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 066675-2023)
ירושלים, ל' בסיון התשפ"ג
19 ביוני 2023

לכבוד
מר שבי גטניו
כתב האתר "שקוף"

נכבדי שלום רב,

הנדון: פנייתך בעניין החובה לקצוב זמנים למגבלות המוטלות בשל הפרת משמעת
סימוכין: מכתבי לחברת הכנסת טלי גוטליב מיום 18.6.2023

במענה לפנייתך, שבאה בהמשך למכתבי שבנדון, ביקשת לברר אודות חוקיות אי-קציבת המגבלות על הכלים הפרלמנטריים שככל הנראה יוטלו על חברת הכנסת טלי גוטליב, כאמור במכתבה אלי; ובפרט ביקשת את התייחסותי לעניין העלאת הצעות חוק פרטיות, הצעות לסדר-היום וחברות בוועדות הכנסת.

1. כבר עתה אציין, והדבר עולה מפורשות ממכתבי, כי אף שאין הייעוץ המשפטי לכנסת מתערב, ככלל, בענייני הניהול הפנימי של סיעה, עמדתי היא כי לא ניתן להטיל מגבלות פרלמנטריות על חבר כנסת ללא קציבת זמנים ביחס אליהם. כפי שצינתי במכתבי כאמור, לסיעה וליו"ר הסיעה שיקול דעת נרחב באשר לאופן החלוקה ולאופן השימוש בכלים הפרלמנטריים. עם זאת, סיעה המבקשת להגביל את זכותו של אחד מחבריה לעשות שימוש בכלי פרלמנטרי כזה או אחר, ראוי שתבחן מגבלה זו מזווית ראייה מקיפה על מנת שלא תיפגע אפשרותו של חבר הכנסת למלא את תפקידו באופן משמעותי לאורך זמן.

2. במכתבי סקרתי את המגבלות הפרלמנטריות השונות, ובהן גם אלו שצוינו בפנייתך. העלאת הצעות חוק פרטיות והצעות לסדר-היום מטעמים של חברי הכנסת נעשית כחלק ממכסה סיעתית. בהתאם לסעיף 99 לתקנון, יש לאפשר לחבר הכנסת להעלות הצעות חוק פרטיות מטעמו "בפיזור סביר במשך המושב". לפיכך, וכפי שצינתי במכתבי, ככל שתוטל מגבלה כאמור על חברת הכנסת גוטליב, לא ניתן להטילה ללא קציבת זמן וללא בחינה מחודשת של המגבלה מעת לעת; בחינה זו תידרש לפחות פעם או פעמיים קודם לתום המושב, ובכל מקרה נראה כי לא יהיה מקום להאריכה מעבר לכך.

3. באופן דומה, וגם ביחס ליתר המגבלות שהוזכרו במכתבי (ובהן מגבלה על חברות בוועדות הכנסת ושלילת הזכות לדבר בשם הסיעה בדיון סיעתי במליאה), תידרש קציבת זמנים ברורה על מנת לאזן בין שיקול דעת הסיעה לבין עצמאות חבר הכנסת הנדרשת בעת מילוי תפקידו.

4. כמצוין במכתבי, ניתן יהיה לבחון את המגבלות הפרלמנטריות רק לאחר הטלתן. ככל שלכלי הפרלמנטרי ישנו מימד סיעתי משמעותי, שיקול הדעת של הסיעה או של היו"ר שלה רחב יותר באשר להיקף ועוצמת המגבלה בעניינו – ולהיפך. בכל מקרה, יובהר כי לא ניתן להטיל מגבלות "עד להודעה חדשה", וכי היקפן ועוצמתן של המגבלות נדרש להיבחן מעת לעת בהתאם לעקרונות והשיקולים שנמנו לעיל.

בכבוד רב,

שגית אפיק